

Briselē, 2024. gada 19. jūnijā
(OR. en)

11235/1/24
REV 1

LIMITE

ELARG 89
FIN 574
BUDGET 42
JAI 1049
ASIM 59
MIGR 283

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	ST 10745/24
Temats:	Padomes secinājumi par Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 06/2024 "Bēgļu atbalsta mehānisms Turcijā: palīdz bēgļiem un uzņēmējkopienai, bet vēl nav nodrošināta ne ietekme, ne ilgtspēja"

Pielikumā pievienoti minētie Padomes secinājumi, kurus Padome (Vide) apstiprināja 2024. gada 17. jūnijā.

1. Padome atgādina, ka ES Bēgļu atbalsta mehānisms Turcijā tika izveidots, lai reaģētu uz līdz šim vēl nepieredzēta apmēra bēgļu krīzi, ar ko saskārās ES un Turcija. ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās palīdzēt Turcijai tikt galā ar šo izaicinājumu. Padome atzinīgi vērtē Turcijas nozīmīgos centienus vairāk nekā 4 miljonu bēgļu uzņemšanā un viņu vajadzību apmierināšanā un atzinīgi vērtē pastāvīgo ES un Turcijas dialogu ES un Turcijas paziņojuma satvarā. Saskaņā ar 2023. gada 12. decembra secinājumiem par paplašināšanos Padome atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir pilnībā un bez diskriminācijas īstenot ES un Turcijas paziņojumu, kas joprojām ir galvenais satvars sadarbībai migrācijas jomā.
2. Padome atgādina, ka mehānisms, kura ietvaros tiek pārvaldīti kopumā 6 miljardi EUR, paredz kopīgu koordinācijas mehānismu un ir izstrādāts tā, lai nodrošinātu, ka tiek attiecīgi ņemtas vērā bēgļu un uzņēmējkopienu vajadzības Turcijā. Mehānisma prioritārās jomas ir humānā palīdzība, izglītība, veselība, pašvaldību infrastruktūra un sociālekonomiskais atbalsts.
3. Padome pateicas Eiropas Revīzijas palātai par tās Īpašo ziņojumu Nr. 06/2024 par mehānismu un pienācīgi ņem vērā tajā ietvertos secinājumus un ieteikumus. Padome atzīmē, ka revīzijas, kas aptvēra laikposmu no 2022. gada decembra līdz 2023. gada jūlijam, mērķis bija novērtēt, vai mehānisms efektīvi, lietderīgi un ilgtspējīgi atbalstīja bēgļus un uzņēmējkopienas Turcijā, galveno uzmanību pievēršot sniegtā atbalsta attīstības aspektam. Padome atzīmē, ka šajā īpašajā ziņojumā arī ir ņemti vērā ieteikumi, ko Revīzijas palāta sniegusi Īpašajā ziņojumā Nr. 27/2018, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta mehānisma izstrādei un finansējuma humānās palīdzības aspektiem.

4. Padome kopumā pauž gandarījumu par Revīzijas palātas vispārējo secinājumu, ka sarežģītos apstākļos mehānisms sniedza atbilstīgu atbalstu bēgļiem un uzņēmējkopienām. Padome arī atzinīgi vērtē konstatējumu, ka Komisija ir uzlabojusi mehānisma darbību saskaņā ar Revīzijas palātas 2018. gada ieteikumiem, piemēram, uzlabojot vajadzību novērtējumu un paplašinot uzraudzības sistēmu, racionalizējot finanšu instrumentus, uzlabojot atbalsta koordināciju un ievērojami uzlabojot naudas palīdzības projektu efektivitāti. Padome arī uzsver, cik stratēģiski svarīga ir ilgtspējīga pārkārtošanās nolūkā panāktu lielāku līdzatbildību un pastāvīgu apņemšanos no Turcijas iestāžu puses, un atzīmē Komisijas centienus nodot projektus iestādēm. Padome arī atzīmē Komisijas centienus uzlabot (starptautisko) nevalstisko organizāciju darbības vidi un atgādina par Turcijas iestāžu pienākumiem šajā sakarā.
5. Padome atzinīgi raugās uz Revīzijas palātas vērtējumu, ka mehānisms ir sniedzis atbilstīgu atbalstu un nodrošinājis plānotos rezultātus, jo īpaši veselības un izglītības jomā, lai gan atbalsts sociālekonomiskajā jomā un pašvaldību infrastruktūrā tika novērtēts kā mazāk progresējis. Padome arī pienācīgi ņem vērā Revīzijas palātas pozitīvo novērtējumu, ka Komisija ātri un efektīvi reaģēja uz 2023. gada februāra zemestrīcēm, kurām bija būtiska ietekme uz mehānisma finansēto projektu īstenošanu.
6. Padome pieņem zināšanai Revīzijas palātas vērtējumu, ka ir vajadzīgi uzlabojumi attiecībā uz ilgtspēju un mehānisma ietvaros īstenotā atbalsta ietekmes novērtēšanu, jo īpaši attiecībā uz sociālekonomisko atbalstu un pamatprojektiem izglītības un veselības jomā. Šajā sakarā Padome pienācīgi ņem vērā Revīzijas palātas četrus ieteikumus Komisijai: uzlabot izmaksu novērtēšanu un uzraudzību; mudināt Turcijas iestādes darīt pieejamus būtiskākus datus par izglītību attiecībā uz bēgļiem un uzņēmējkopienām; uzlabot projektu ietekmes mērīšanu; palielināt projektu ilgtspēju.

7. Padome pieņem zināšanai Komisijas atbildes, kas pievienotas īpašajam ziņojumam, tostarp to, ka Komisija ir akceptējusi trīs no četriem ieteikumiem, un pauž gandarījumu par to, ka Komisija jau ir sākusi tos īstenot, jo īpaši attiecībā uz uzraudzības sistēmām un datu pārvaldības jautājumiem, kā arī konkrētiem jautājumiem, kas īpašajā ziņojumā identificēti veselības un izglītības jomā. Padome atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir daļēji pieņēmusi ieteikumu sākt diskusiju ar dalībvalstīm un Turcijas iestādēm par to, kā nodrošināt ilgtspēju, lai panāktu maksimālu mehānisma finansējuma ietekmi uz saņēmējiem. Šajā sakarā Padome atzīst, ka šā ieteikuma pilnīga īstenošana ir ārpus Komisijas kontroles.
8. Padome aicina Komisiju regulāri informēt Padomi un mehānisma koordinācijas komiteju par Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā izceltajiem jautājumiem un par iepriekš minēto ieteikumu īstenošanu, un nodrošināt, ka tie tiek īstenoti sistemātiski un – ciktāl iespējams – pilnībā. Neskarot iespējamās turpmākās diskusijas par papildu atbalstu saistībā ar bēgļiem, kas ir daļa no saskaņotas, efektīvas un visaptverošas bēgļu atbalsta stratēģijas, Padome papildus mudina Komisiju ziņojuma konstatējumus ņemt vērā, plānojot papildu atbalstu bēgļiem Turcijā, jo īpaši attiecībā uz ietekmi un ilgtspēju, kā arī tās diskusijās ar Turcijas iestādēm saskaņā ar ES atbalsta turpināšanu Sīrijas bēgļiem Turcijā, kā Eiropadome to lēma daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam vidusposma pārskatīšanas ietvaros 2024. gada 1. februārī.